

NORDISKE STUDIER I LEKSIKOGRAFI

Titel:	Ømålsordbogens beskrivelse af verbalbøjning	
Forfatter:	Asgerd Gudiksen	
Kilde:	Nordiska Studier i Lexikografi 11, 2012, s. 202-211 Rapport från Konferens om lexicografi i Norden, Lund 24.-27. maj 2011	
URL:	http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/nsil/issue/archive	

© Nordisk forening for lexicografi

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Ømålsordbogens beskrivelse af verbalbøjning

Asgerd Gudiksen

The article presents and discusses the lexicographical description of conjugation in *Ømålsordbogen* (The Dictionary of the Insular Dialects). *Ømålsordbogen* describes the traditional dialects with 1850–1945 as its core period. The source materials are mainly records collected from about 1920 to about 1940, often unique information not to be found elsewhere. However, only a minor number of verbs have been recorded systematically. Consequently, the morphological data of a verb are often incomplete and therefore difficult to interpret and describe. Another challenge for the dialect lexicographer is to account for the inflectional variation that may be both geographical and chronological, without making the microstructure too difficult to access.

Nøgleord: dialektleksikografi, bøjningsbeskrivelse, mikrostruktur

Indledning

Når man slår et verbum op i *Ømålsordbogen*, er det lidt uforudsigeligt hvad man finder om bøjning. De korteste bøjningsafsnit består af tre ord. De længste er på tre spalter.

Hvordan bøjningsbeskrivelsen er udformet, er bestemt af i hvert fald tre faktorer: hvor indviklet bøjningen er, hvor meget bøjningen varierer geografisk og endelig hvor dækkende materialet er. Der har været meget andet man skulle optegne end verbalbøjning, og det er kun en mindre del af verberne der er blevet systematisk optegnet.

Baggrunden for mit foredrag er at jeg er i gang med en undersøgelse af den svage verbalbøjning i de danske øsmål, dvs. dialekterne på Sjælland, Møn, Lolland-Falster og Fyn med omliggende øer. Undersøgelsen er primært dialektologisk, men eftersom jeg har taget udgangspunkt i de 10 bind der er udkommet af *Ømålsordbogen*, fra *a* til *kursmed*, har jeg fået nogle erfaringer som bruger og er kommet til at reflektere over vores praksis.

Man kan udskille tre typer af bøjningsbeskrivelse i Ømålsordbogen, som jeg skal vise fordele og ulemper ved, men inden jeg går i gang med at diskutere bøjningsbeskrivelserne, vil jeg først præsentere ordbogen ganske kort og derefter sige noget om vilkårene for vores arbejde med bøjningerne, med andre ord noget om bøjningsklasser og endelser i ømålene og noget om ordbogens kilder.

Ømålsordbogen beskriver de traditionelle dialekter med 1850-1920 som kerneperiode for lyd- og bøjningsbeskrivelsen (og med 2. verdenskrig som øvre grænse for ordforrådet). Der er tale om en indgående beskrivelse ikke kun af sproget, men også af den bondekultur som ordene indgår i. Målgruppen er bred: sprogforskere af forskellig slags, etnologer, museumsfolk og ikke-professionelle brugere med interesse for dialekter og bondekultur. Det medfører at der vil være oplysningerne i ordbogen som en del af vores brugere ikke vil være interesserede i, bl.a. de meget udførlige beskrivelser af udtale og bøjning. Det er samtidig oplysninger vi nødig vil skære ned på, for det er ofte oplysninger man ikke finder andre steder. Ømålsordbogen bygger nemlig i høj grad på materiale indsamlet igennem mange år af ordbogens ansatte og lokale medarbejdere, dels i form af optegnelser på papir, dels i form af lydoptagelser (jf. Ømålsordbogen. Tillægsbind og Gudiksen og Hovmark 1999). Den ideelle løsning ville være flere udgaver af ordbogen, men den er ind til videre ikke inden for rækkevidde. Den løsning vi har valgt, er at udforme lyd- og bøjningsafsnittene med tanke på sprogforskerne, men forsøge at opdele ordbogsartiklerne tydeligt sådan at brugere der er ikke interesserede i bøjningen, forhåbentlig ikke farer vild i artiklen uden at nå frem til det de søger.

Redegørelse for endelser og bøjningsklasser

I Ømålsordbogen opererer vi med tre svage bøjningsklasser: ede-bøjning, te-bøjning og de-bøjning, mens man i beskrivelser af rigsmålet kan nøjes med to: ede-bøjning og te-bøjning.

Betegnelserne ede-bøjning, te-bøjning og de-bøjning i Ømålsordbogen skal betragtes som formler, som abstrakte kategorier der dækker over forskellige lydlike realisationer i ømålene. te-bøjningen er den bøjning der er lettest at identificere. Den er overalt repræsenteret ved en endelse der korresponderer entydigt med skriftens endelser *-te* i præteritum og *-t* i perfektum participium. Udtalen er dog normalt med [d], fx [glæmdə, glæm'd] 'glemte, glemt'. Forklaringen er at fonemerne /t/ og /d/ er faldet sammen i dansk i indlyd og udlyd (undtagen bornholmsk). Der er fri variation mellem /t/ og /d/, men [d] er den normale manifestation.

Hvad ede-bøjningen angår, går der et skel mellem de dialekter der har fonemet spirantisk *d* ("blødt *d*") ligesom dansk rigsmål, og dem der ikke har det. Dialekterne med spirantisk *d* omfatter først og fremmest de sjællandske dialekter, desuden vestmønske og sydfalsterske. I dialekterne med spirantisk *d* ligger bøjningsendelserne nær ved rigsmålets og skriftens endelser, fx bøjes verbet *drille* således på sjællandsk:

[*drelə, drelɪ, dreləðə, dreləð*] (Sjælland)

I de øvrige øsmål der ikke har ikke spirantisk *d*, realiseres ede-bøjningen på en måde der afviger markant fra skriften og rigsmålet, fx bøjes *drille* således på østfynsk:

[*drelə, drelɪ, drelə, drelə*] (Østfyn)

Som det ses, er der ikke forskel på præteritum, perfektum participium og infinitiv, det hedder [*drelə*] i alle tre former. Kun præsens har sin egen form.

Dialekterne på Fyn med omliggende øer afviger desuden fra dialekterne på Sjælland, Møn og Lolland-Falster ved at det er relevant at operere med endnu en bøjningsklasse, nemlig de-bøjning. Præteritum har samme form som i ede-bøjningen, men de-bøjningen afviger fra ede-bøjningen ved at participiet er enstavet, hvilket i øst- og vestfynsk, der befinder sig inden for stødområdet, kommer til udtryk ved at participiet har stød, fx bøjes *dele* således på østfynsk:

[*dielə, dielɪ, dielə, di'el*] (Østfyn)

Den enstavete participium har de-bøjningen tilfælles med te-bøjningen. Og forklaringen er at de historisk set er varianter af samme bøjningsklasse, anden svage bøjningsklasse, selv om te-bøjning og de-bøjning fremtræder meget forskelligt i nyere tids dialekter.

I gammeldansk havde 2. svage bøjningsklasse fire varianter afhængigt af verbalstammens udlydende konsonant (jf. Horneman Hansen 2001: 39ff.). Systemet så i præteritum sådan ud:

1. *-te* efter ustemt konsonant, fx *lekte* 'legede' (af *leke*), *døpte* 'døbte' (af *døpe*).
2. *-de* efter stemt konsonant undtagen *r*, fx *delde* 'delte' (af *dele*) (hvor *d* må antages at betegne stemt *d*).
3. *-dde* efter postvokalisk *-th*, fx *fødde* 'fødte' (af *føthe*).
4. *-the* efter *r* og efter vokal, fx *hørthe* 'hørte' (af *høre*), *nathe* 'nåede' (af *na*) (hvor *the* betegner spirantisk *d*).

Lydudviklinger og analogisk omdannelse har medført at dette system er gået i opløsning.

Stemt *d* forsvandt ud af dansk, og siden blev den fonematiske forskel mellem *d* og *t* som sagt ophævet i indlyd og udlyd. Det har jo så medført at endelse 1 og 2 ovenfor er faldet sammen til én endelse skrevet *-te* og normalt udtalt [-*də*]. Endvidere udviklede gammeldansk *dd* sig i det meste af ømålsområdet til [*d*], dvs. at endelse 3 er faldet sammen med 1 og 2 de fleste steder. Hvad angår den 4. endelse, svinder spiranten allerede i gammeldansk, og verber af denne type er ofte gået over til *te*-bøjning eller *ede*-bøjning.

De verber hvis bøjning er kategoriseret som *de*-bøjning, er først og fremmest verber hvis stammer i skriftsproget ender på *-l*, *-nd* eller *-r* som fx *dele*, *kende* og *høre*. Gammeldansk *-ld*, *-nd* og *-rth* er nemlig blevet til *-l*, *-n* og *-r* ved lydret assimilation. Præteritummer som fx [*dielə*] 'delte' og [*hyərə*] 'hørte' repræsenterer altså den lydrette udvikling af de gammeldanske former, mens [*dielədə*] og [*hyərədə*] er eksempler på morfologisk omdannelse. De assimilerede former er bevaret i et vist omfang i fynsk (og for øvrigt også i jysk og ikke mindst i bornholmsk, jf. Horneman Hansen: 98 ff. og 124 f.). I sjællandsk, lolland-falstersk og i rigsmålet har denne type verber derimod normalt fået *te*-bøjning ved morfologisk omdannelse bortset fra nogle få relikter, fx *gjorde* præteritum af *gøre*.

Kategorien *de*-bøjning omfatter endvidere nogle verber hvis stamme ender på vokal, fx *fri* med præteritum og participium [*friːə*, *friː*] – igen former der ikke har noget konsonantisk element i bøjningen, men som repræsenterer en lydret udvikling af de gammeldanske former. Endelig omfatter *de*-bøjningen enkelte eksempler på verber med morfologisk omdannelse, fx *gemme* der lydret skal have *te*-bøjning, men stedvis har *de*-bøjning med præteritum og participium: [*gæːmə*, *gæːm*].

Størstedelen af de verber der er beskrevet i Ømålsordbogen, går efter *ede*-bøjningen i hele området. Der er desuden også mange verber der har *te*-bøjning overalt. Men bøjningsvariation er ikke sjælden. Der er bl.a. mange verber der varierer dialektgeografisk mellem *ede*-bøjning, *te*-bøjning og evt. *de*-bøjning. Der er også eksempler på at oprindeligt stærke verber stedvis er overgået til svag bøjning, fx *grine* der forekommer både med den oprindelige stærke bøjning og med *te*-bøjning, *de*-bøjning og *ede*-bøjning. Og denne variation skal beskrives i ordbogen. Hertil kommer variation af de enkelte bøjningsformers udtale der også kan høre hjemme i bøjningsbeskrivelsen. Ved verbet *bide* er der for det første variationen mellem former med og uden spirantisk *d*, for det andet variation i udtalen af rodvokalen i præteritum. Rodvokalen kan udtales med langt *e* som

i rigsmålet, altså: [be'ð] eller [be'd], men kan også være repræsenteret af en diftong med varierende udtale, fx [bi'ɜð], [be'ɜð] eller [bæ'ð].

Om kilderne til bøjningsbeskrivelsen

Der er to hovedkilder til oplysningerne om verbalbøjning i Ømålsordbogens samlinger.

Den første hovedkilde er trykte og utrykte grammatiker og ordbøger af dialekttalende over deres egen dialekt. De vigtigste trykte beskrivelser er: Thorsen 1894 (fra Nordvestsjælland), Christensen 1936 og Jørgensen 1943 (fra Lolland), Jacobsen 1885 (fra Vestfyn) og Gotfredsen 1955 og 1972-74 (fra Langeland). Mange af disse kilder giver en grundig beskrivelse af verbalbøjning, men den dialektgeografiske fordeling er spredt og tilfældig.

Den anden hovedkilde til verbalbøjning er de såkaldte ordlisteoptegnelser. Det er optegnelser efter en spørgeliste der har til formål at få oplysninger om udtale og bøjning (jf. Gudiksen og Hovmark 1999: 17). Den indeholder 82 svage verber hvis bøjning der skal gøres rede for, og 85 stærke. Ordlisten har været brugt til at optegne efter i stort set hele ømålsområdet, men det er altså kun forholdsvis et begrænset antal verber der har været optegnet systematisk.

Der ud over er der ganske vist hundredvis af andre optegnelser der også indeholder verber, men ikke altid i lydskrift. Desuden medfører visse sammenfald i præteritum mellem bøjningsklasserne at enkeltstående præteritummer ikke altid kan henføres sikkert til bøjningsklassen. Jeg nævnte før at præteritum har samme form i de-bøjning og ede-bøjning. Et andet eksempel er verber som *bytte*, *kaste*, *koste* og *hente*. I rigsmålet har verber af denne type ede-bøjning, i ømålene er der variation mellem ede-bøjning og te-bøjning (dog med ede-bøjningen som den mest almindelige). I de dialekter som ikke har spirantisk *d*, er præteritum af ede-bøjning og te-bøjning imidlertid faldet sammen, så det altså ikke kan afgøres hvilken bøjning en enkeltstående præteritum repræsenterer. På sjællandsk, vestmønsk og sydfalstersk (som alle har spirantisk *d*) er det i princippet muligt at skelne mellem de to bøjninger:

dialekt uden spirant *d*:
ede-bøjning: [bydɔ, bydɔ]
te-bøjning: [bydɔ, byd]

dialekt med spirantisk *d*:
ede-bøjning: [bydɔðɔ, bydɔð]
te-bøjning: [bydɔ, byd]

Der er imidlertid den komplicerende faktor at sjællandsk, vestmønsk og sydfalstersk har variation mellem endelsen med [ð] og en reduceret endelse uden [ð]. Også i disse dialekter kan det altså være usikkert om en optegnet præteritumsform som [*bydø*] repræsenterer te-bøjning eller ede-bøjning.

Alt det betyder at det undertiden ikke fremgår hvordan et verbum bøjes i hele dets forekomstråde, eventuelt slet ikke. De verber der ikke er forsynet med bøjningsangivelser fordi der ikke har været materiale til det, er dog i regelen verber der kun er optegnet i få sogne. Det kan fx være ord for at bære ad på en uheldig måde dannet ved kreativ omdannelse af typen *ffuske*, *ffunte*, *ffumpe* eller verber afledt af et substantiv, fx *flotte* 'forsyne et fiskegarn med flåd'.

Bøjningsbeskrivelsen i Ømålsordbogen

Ømålsordbogen har tre typer af bøjningsbeskrivelse. Den første type består i at der kun er anført hvilke(n) bøjningsklasse(r) verbet tilhører. Den anden type er en udvidet udgave af den første. Den tredje type omfatter bøjningsrækker ofte suppleret af et "endvidere-felt", som jeg skal komme tilbage til. Desuden er der som sagt den mulighed at der ikke er anført oplysninger om bøjning overhovedet, og den forekommer faktisk ret hyppigt, fx er 73 af de 241 verber under bogstav *b* uden bøjningsoplysninger. De resterende 168 verber fordeler sig sådan:

Type 1: kun angivelse af bøjningsklasse	142 verber
Type 2: angivelse af bøjningsklasse med eksempler	20 verber
Type 3: bøjningsrækker	6 verber

Type 1 bruges især ved verber der udelukkende har ede-bøjning i ømålene, fx har 126 af de nævnte 142 verber ede-bøjning i hele området, men skabelonen er også brugt ved beskrivelsen af verber som fx *fyre* der normalt har ede-bøjning, men dog enkelte steder optræder med te-bøjning, nemlig i to sogne på T(åsinge) og i Marstal Landsogn på Æ(rø), jf figur 1.

fyre I v

(også *fyre* II): [*fy.ɹ*·, sjæld *fyj.ɹ*·] Ø(vist alm, tilsv Thorsen.SS:16, jf FØS:269, FØF:237), m acc 1 T, Æ(alm); [*fu.ɹ*·] nS(Gill). – Bøjn: ede-bøjn, præterit opt m te-bøjn [*fy.ɹdø*] T(Bjb), [*²fyrdø*] Æ(MarstLd), part m te-bøjn [*fy.ɹd*] T(Bregn).

Figur 1. Lyd- og bøjningsafsnit til *fyre* I.

Den kan endvidere være brugt ved verber der som *hvæse* har te-bøjning i de meste af området, men stedvis er gået over til ede-bøjning, jf. figur 2.

hvæse II v

[..]

– Bøjn: te-bøjn Ø(vist alm, Thorsen.SS:107, LollO, PJac.MF:168), ede-bøjn M(Bor), Fa(Sklb), L(To LollO), vF(Kavs), sF(Gudb), ældre prææs *hvæs* [..]

Figur 2. Bøjningsafsnit til *hvæse* II.

Man kan bemærke at te-bøjning beskrives som ”vist alm” – en modifikation man ofte møder i Ømålsordbogen. *Vist* afspejler at der er optegnelmæssige huller i materialet, men ikke større end at redaktøren har turdet generalisere – med forbehold.

Fordelen ved type 1 er naturligvis at bøjningsbeskrivelsen er meget let læst, ulempen er at det ikke antydes at realisationen kan afvige ganske meget fra skriften. Beskrivelse af verberne i selve ordbogen suppleres dog af Tillægsbindet, hvor termerne ede-, te- og de-bøjning forklares, desværre lidt uformidlet. Der mangler nogle typeeksempler og en dialektgeografiske oversigt over endelsernes realisation, jf. fx forklaringen af ”ede-bøjn”:

ede-bøjn: Den svage verbalbøjning, hvis præteritums- og participiums-endelse korreponderer med skriftsprogets endelser -ede og -et. Se fx nogle af bøjningsrækkerne under *bygge*, *bande* III, *bøje* II, *behøve*, *age*, *flå* II (Ømålsordbogen. Tillægsbind: 24).

Der henvises jo ganske vist til bøjningsrækker man kan kigge på, men eftersom de pågældende verber har både ede-bøjning og te-bøjning, og rækkefølgen af bøjningsrækkerne i disse verber tillige er opstillet geografisk, så er det ikke helt let at overskue hvordan ede-bøjningen realiseres.

Et eksempel på type 2 er verbet *gemme*, der ”vist” kan have te-bøjning i hele området (se figur 3). De former der er anført i artiklen *gemme*, er dels de-bøjningsformer, der medtages fordi denne bøjningsklasse ikke findes i rigsmålet, dels uregelmæssige te-bøjningformer. Begge dele er typisk. Der kan dog også i et eller andet omfang være bragt regelmæssige te-bøjningformer. Derimod er der aldrig eksempler på ede-bøjnings-former, selv om formerne uden [ð] også er klart rigsmålsafvigende.

gemme II v

[..]

– Bøjn: te-bøjn Ø(vist alm); m vekslende vokallængde: *gæ·mə*, *gæ·m.ɪ*, *gæmdə*, *gæm't* nvS(Sejr Thorsen.SS:102 og 108), [*gæ̃·mə*, *gæ̃·m.ɪ*, *gæ̃mdə*, *gæ̃'md*] øF, vF(alm), u stød sF(VSk), tilsv m [ø] øF(alm), sF(Gudb); ede-præt L(To LollO); de-bøjn m præt og part [*gæ̃·mə*, *gæ̃'m*] vF(Kavs, Br) – inf i medial form [..]

Figur 3. Bøjningsafsnit til *gemme* II.

Det er i reglen let at overskue den dialektgeografiske fordeling af bøjningsklasserne, men det kan måske være lidt problematisk at læseren normalt kun møder eksempler på det afvigende eller specielle.

flække III v

S [*flæg*, *flæg.ɪ*, *flæwd*, *flæwd* ell *flæw'd*] nS, øS-(alm, jf FØS:404f), nvS(Udby, Gra, Sod, tilsv Skib Kryger.Gr:389, DyrI.S),

[*flæg*, *flæg.ɪ*, *flægd*, *flægd*] nS(Seng, KarlsI), nvS(Ug, Rørby, Hjb, Sejr, tilsv Thorsen.SS:111), svS(Hrlm, Ørs), sS(alm).

Endv: præs [*flæ'g.ɪ*] S(spor opt i omr m kortvokalstød).

L [*flæg*, *flæg.ɪ*, *flægd*, *flægd* og tilsv m *æg*] M, nFa, L(alm),

[*flæg*, *flægr*, *flæjd*, *flæjd*] sFa(alm).

F [*flæg*, *flæg.ɪ*, *flæg*, *flæg*] F, T, Lgl, Æ(spor opt, m acc 2 Marst, m v-stød nvF),

[*flæg*, *flæg.ɪ*, *flæjd*, *flæjd*] Lgl(alm).

Endv: ede-bøjn S, M, L-Fa(spor opt, nyere) – st bøjn: præt *flak* nS(Hels), svS(Tjæ, Fodby), L-(MLoll), vF(Kavs), sF(Eg, SFyn), part *flukket* L(Bennike.S), *flukken* sF(Eg, SFyn), jf *flukken* adj – medial form: inf og præs [*flægs*] nvS(Odd, Kværk), svS(Fodby), Fa(Sklb), L(Rad), præt [*flæwds*] nvS(Kværk), [*flægs*] nvS(Hjb), skrevet *flakts* M(StegeLd), L(Rad).

Figur 4. Lyd- og bøjningsafsnit til *flække* III.

Type 3, bøjningsrækker, kan være meget omfangsrige bøjningsbeskrivelser. Rekorden er vist verbet *gøre* med tre spalter; *flække* (figur 4) på ca. en halv ordbogsspalte er en af de korte. Ved denne skabelon er udtaleafsnit og bøjningsafsnit integreret. Bøjningsrækkerne er ordnet efter hovedområder: S for Sjælland, L for Møn og Lolland-Falster og F for Fyn og øerne syd for (Langeland, Tåsinge og Ærø). I reglen er der desuden et eller flere felter indledt med ”endv” (dvs. endvidere). I artiklen *flække* III afslutter feltet hele lyd- og bøjningsafsnittet, men der kan også være et endv-felt efter hvert af de tre områder (S, L og F) plus et felt i slutningen af lyd- og bøjningsafsnittet. Endv-feltet indeholder ofte supplerende lydformer i infinitiv, alternative udtaler af former fra bøjningsrækkerne eller oplysninger om særlige præsensformer, men der kan også som i artiklen *flække* være andre bøjningsklasser end dem der er opstillet i bøjningsrækkerne. Hvis man vil have svar på spørgsmål som: hvordan kan dette verbum bøjes i sjællandsk?, eller: hvilken udbredelse har de enkelte bøjningsklasser i Ømålsområdet?, må man derfor ofte stykke oplysningerne sammen to-tre steder fra i bøjningsafsnittet. Desuden må man være i stand til at identificere hvilken bøjningsklasse en given bøjningsrække tilhører for at nå frem til det rigtige resultat. Til gengæld får den læser der kan følge med, jo grundig besked og får også set eksempler på både regelmæssig og uregelmæssig bøjning. Det er også en fordel at lyd- og bøjningsafsnittet er klart adskilt fra den øvrige artikel så den læser der ikke har brug for oplysningerne, let kan springe dem over.

Afslutning

Ømålsordbogens beskrivelse af verbalbøjningen er ofte knap, måske sommetider for knap, undertiden udførlig, sommetider måske for udførlig. Under alle omstændigheder kræver den en del af læseren. Vores målgruppe er dog som nævnt forholdsvis snæver, når det gælder lyd- og bøjningsafsnit, nemlig sprogforskere, især sproghistorikere og dialektforskere, der behersker et skandinavisk sprog. Opgaven er altså først og fremmest at sikre at denne type brugere nogenlunde ubesværet kan få fat i de oplysninger de søger. Der er efter min mening to punkter hvor vi især kan – og bør – sætte ind. For det første bør teksten i Til-lægsbindet forbedres, så det fremgår eksplicit hvad der karakteriserer de enkelte bøjningsrækker, for det andet bør vi gøre type 3, bøjningsrækketypen, mere tilgængelig ved at markere hvilken bøjningsklasse de enkelte bøjningsrækker tilhører. Desuden bør vi nok fravælge type 3 til fordel for type 2 hvis materialets sammensætning vil medføre at ”endvidere-feltet” svulmer op.

Når Ømålsordbogen en gang ude i fremtiden bliver tilgængelig også som netordbog, vil det forhåbentlig blive muligt at komme brugerne mere direkte i

møde med til- og fravalg, men indtil videre kræver vi altså undertiden lidt af vores brugere og håber at de trods alt finder det frem som de er interesserede i.

LITTERATUR

- Christensen, Balthasar, 1936: Lollandsk Grammatik – Radstedmaalet. København.
- Gotfredsen, L., 1955: Langelandsk Grammatik i Hovedlinier. København
- Gotfredsen, L., 1972-1974: Langelandsk Ordbog. København.
- Gudiksen, Asgerd og Henrik Hovmark, 2009: Måske husker De noget alle andre har glemt. I: Asgerd Gudiksen m.fl. (red): Dialektforskning i 100 år. S. 13-64. København.
- Horneman Hansen, Lise, 2001: Jysk -de-bøjning. En undersøgelse af svag præteritumsbøjning. Uppsala.
- Jacobsen, Peder, 1885: Mundarten i Flemløse Sogn. – Vestfynsk. Udgivet af Poul Andersen 1933. København.
- Jørgensen, J., 1943: Lollandsk Ordbog (Thoreby-maalet). København.
- Thorsen, P.K., 1894: Sprogarten på Sejerø. København.
- Ømålsordbogen. En sproglig-saglig ordbog over dialekterne på Sjælland, Møn, Lolland-Falster, Fyn og omliggende øer, 1992 ff. København.
- Ømålsordbogen. Tillægsbind. Indledning, nøgler, forkortelseslister, kort, 1992. København.

Asgerd Gudiksen

Ømålsordbogen, Nordisk Forskningsinstitut, Afdeling for Dialektforskning, Københavns Universitet
gudik@hum.ku.dk